

Manifest de Salvem Salau sobre la proposta de creació de l'Agència de la Natura de Catalunya

Salvem Salau és una plataforma, constituïda en associació, que va néixer arran de la iniciativa de gent molt diversa del territori que es va ajuntar per tal d'evitar l'explotació minera de la vall de Bonabé promoguda per la multinacional australiana Apollo Minerals Ltd. Aquest projecte comportaria una alteració del paisatge i del medi natural completament irreversible així com una contaminació de les aigües que farien irreconeixible una de les valls més emblemàtiques dels Pirineus, a més de les conseqüències especialment negatives que tindria sobre les activitats turístiques i ramaderes que constitueixen la base de la nostra economia i sobre la salut de les persones.

Per aquest motiu, persones de diferents ideologies i maneres de pensar ens vam ajuntar amb un sol propòsit; evitar la destrucció del paisatge i del teixit social de les nostres valls.

En aquests moments, i vista la polèmica que s'ha aixecat amb la creació de l'Agència de la Natura de Catalunya, hem cregut que no podíem deixar de fer pública la nostra postura producte d'un intens debat. Per tot això manifestem:

Primer: És evident que després de vint- i cinc anys de funcionament del model de protecció de la natura no s'han obtingut els resultats que s'esperaven. Les dades i els informes dels experts ens adverteixen de la creixent degradació dels ecosistemes i de la pèrdua de biodiversitat que es dona arreu de Catalunya. Tanmateix, aquesta creixent degradació, condueix també a una alarmant pèrdua de geodiversitat, que es manifesta amb una progressiva desaparició dels sols i un increment notable de l'erosió i la desertització en algunes zones. S'imposaria doncs un canvi.

Segon: El fet que les polítiques de protecció de la natura hagin passat al llarg dels anys per diversos departaments (Agricultura, Medi Ambient, Medi Ambient i Habitatge, Territori i Sostenibilitat...) ha tingut com a conseqüència una manca de continuïtat en les tasques de planificació i gestió. És molt difícil dur a terme una gestió coherent si cada dos per tres hi ha canvis de departament i de direccions generals.

Tercer: Els pressupostos dedicats han estat totalment insuficients. La protecció de la natura sempre ha anat a la cua de les inversions de tots els departaments que l'han gestionat. Els espais naturals protegits han patit i pateixen, un infrafinançament crònic que fa que no es puguin realitzar les polítiques derivades dels plans de gestió. Igualment es veuen reduïdes les assignacions als ens locals, principals actors socials al territori amb la problemàtica que això comporta.

Quart: La nostra lluita contra les activitats mineres, hauria estat molt més efectiva si el parc natural de l'Alt Pirineu hagués disposat del seu pla especial aprovat, un instrument bàsic de gestió on s'especificaven els usos permesos i entre els que no hi seria, amb tota seguretat, la mineria extractiva. El fet de no disposar d'aquest instrument ha dificultat moltíssim la tasca

d'oposició al projecte. Per això, exigim com a prioritària, la definitiva redacció i aprovació d'aquest pla de gestió del Parc, disset anys després de la seva creació.

Cinquè: Sobre el paper, l'agència representaria un tipus de gestió més moderna i més d'acord amb les directrius ambientals europees. La reducció de burocràcia i tràmits administratius, l'efectivitat en les actuacions relatives a la conservació i ús sostenible de la biodiversitat i geodiversitat i una millora de les possibilitats de finançament, a més de la contractació del personal necessari i amb la participació efectiva i proporcional dels diferents agents afectats, haurien de permetre una gestió molt més eficient que l'actual i fomentar les tasques de custòdia del territori per part de la gent que hi viu.

Sisè: Constatem una sensació de pressa excessiva en l'aprovació de l'agència. Malgrat això, no es pot obviar que la creació d'aquesta agència ja va començar a discutir-se el 2005/2006. La proposta actual ve del 2017, amb 32 comissions parlamentàries efectuades abans d'arribar al moment actual. L'aplicació del 155 va desaccelerar d'alguna manera el seu progrés, que va continuar el 2018, fins ara.

Setè: Sembla evident l'existència d'una manca de comunicació amb els agents socials del territori. En aquest cas, els diferents grups i responsables polítics que han participat en els debats parlamentaris no han sabut transmetre als afectats la informació necessària i adequada ni han fomentat el diàleg necessari. La competència entre departaments per tal de no perdre parcel·les de gestió no ajuda gens a trobar una solució efectiva al problema que es planteja.

Vuitè: Ens preocupa molt el tema de la capacitat de decisió que tindrà el territori en el nou ens. El Consell de Direcció i el Consell Social no garanteixen al nostre entendre una suficient representativitat dels nostres ajuntaments i entitats municipals descentralitzades. De fet, en l'actualitat, els espais naturals existents a la nostra comarca disposen d'uns òrgans de participació i decisió molt importants com són el patronat del Parc Nacional o la junta rectora del parc natural de l'Alt Pirineu. En aquests òrgans rectors es troben representats entre altres col·lectius, els diferents municipis i entitats municipals descentralitzades propietaris del territori. No sabem, perquè no ho hem vist reflectit en el projecte de llei, quin serà el paper d'aquests òrgans representatius en la futura agència.

Salvem Salau està format i integrat per un nombrós grup de persones amb diversitat d'opinions i pensaments, això lluny de ser un obstacle ens dona una perspectiva plural i oberta sobre la creació de l'agència. Per aquest motiu no manifestem una postura inamovible a favor o en contra de la mateixa i hem preferit exposar fil per randa els punts que van ser objecte de debat entre nosaltres i que ara posem a disposició del públic. D'aquesta manera creiem que som fidels a l'esperit de l'associació i a la diversitat dels seus components.

Isil, 6 de juny de 2020